

[Socialministeren]

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg anbefale forslaget til Folketingets hurtige og velvillige behandling.

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Herved tillader jeg mig at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. (Efterløn).

(Lovforslag nr. L 29).

Regeringens hensigt med lovforslaget er – med udgangspunkt i de erfaringer, der er indhøstet siden efterlønnsens indførelse den 1. januar 1979 – at gøre efterlønnen mere nutidig og øge fleksibiliteten i ordningen. Siget med de foreslåede ændringer er at skabe den størst mulige fleksibilitet i forhold til den enkeltes ønsker og mål og i forbindelse hermed også skabe en større grad af differentiering med hensyn til aldersgrænser for overgang til efterløn.

Forslaget indeholder dels initiativer rettet mod udsatte grupper på arbejdsmarkedet, dels initiativer rettet mod arbejdsmarkedets faste kerne, dels initiativer, der øger fleksibiliteten i ordningen, og dels initiativer, der styrker sammenhængen mellem efterløn og tidligere tilknytning til arbejdsmarkedet.

Det er regeringens opfattelse, at der for tiden er et særligt behov for at hjælpe ældre langtidsledige på arbejdsmarkedet, især dem, der har haft måske flere arbejdstilbud, uden at det er lykkedes for dem at få beskæftigelse.

Dette er baggrunden for forslaget om i en overgangsperiode at give medlemmer, der er fyldt 55 år og har ret til et arbejdstilbud, frit valg mellem at modtage arbejdstilbudet og at få efterløn. Overgangen til efterløn vil i givet fald ske på det tidspunkt, hvor de pågældende mister deres dagpenget.

Forslaget skal ses i sammenhæng med forslaget om at udvide efterlønsmodtagernes ret til at arbejde i efterlønsperioden og forslaget om at give efterlønsmodtagere en fortrydelsesret. Der er således ikke tale om et uigenkaldeligt valg.

Regeringen ønsker på længere sigt at forhøje den almindelige efterlønsalder fra 60 til 62 år. Forslaget skal ses i sammenhæng med, at den generelle pensionsalder er 67 år, og at der i fremtiden bliver færre yngre på arbejdsmarkedet. Det er i forslaget via en overgangsordning

sikret, at de, der i dag har en berettiget forventning om at kunne gå på efterløn som 60-årige og måske har disponeret i tillid hertil, ikke afskæres fra muligheden.

For at fastholde den ældre arbejdsstyrke på arbejdsmarkedet foreslår regeringen endvidere, at medlemmer, der er i beskæftigelse, og som udskyder overgangen til efterløn, til de er 63 år, sikres ret til efterløn på højeste sats i resten af efterlønsperioden.

Det er regeringens opfattelse, at den nuværende efterlønskabelon er for stiv, og regeringen ønsker derfor at gøre ordningen mere fleksibel. Det sker ved forslaget om at give efterlønsmodtagere en udvidet ret til at arbejde i efterlønsperioden (950 timer for fuldtidsforsikrede og 600 timer for deltidsforsikrede) samt forslaget om at gøre det muligt for efterlønsmodtagere at fortryde og vende tilbage til arbejdsmarkedet uden at fortabe muligheden for engang at vende tilbage til efterlønsordningen, hvis de måtte ønske det.

De foreslåede ændringer medfører efter regeringens opfattelse behov for, at kravene til medlemsancienniteten styrkes, således at det sikres, at ordningen kun kommer til at gælde for medlemmer med en længerevarende tilknytning til arbejdsmarkedet. Dette er baggrunden for forslaget om at udvide anciennitetskravet til 20 års samlet medlemskab, heraf mindst 5 år inden for de sidste 10 år umiddelbart inden overgangen til efterløn. I forbindelse med stramningen indføres en glidende overgangsordning, der sikrer, at ingen årgang udelukkes fra at gå på efterløn.

Med de foreslåede ændringer skifter efterlønsordningen karakter fra at være en ren fratrædelsesordning til i højere grad at være en tilbagetrækningsordning. Herved aktualiseres et behov for en større egenfinansiering fra medlemmerne også i efterlønsperioden, og regeringen foreslår i denne anledning, at man for efterlønsmodtagere på højeste sats genindfører samme medlemskontingent som det, dagpengemodtagere årligt betaler, svarende til 8 gange dagpengenes størrelse. Det foreslås endvidere, at medlemskontingentet for efterlønsmodtagerne differentieres efter ydelsens størrelse, således at efterlønsmodtagere på 80 pct.-satsen skal betale 80 pct. af fuldt medlemskontingent.

[Arbejdsministeren]

Efter de gældende regler fastsætter arbejdsministeren regler om arbejdes og indtægters betydning for efterlønnens størrelse. I henhold til denne bemyndigelse er der fastsat regler om, at løbende udbetaling af pension, der er led i et tidligere ansættelsesforhold, og som er af en sådan karakter, at det er sædvanligt, at arbejdsgiveren bidrager, medfører fradrag i efterløn. For at skabe mulighed for fastsættelse af mere ensartede fradragsregler foreslår regeringen, at bemyndigelsen udvides til også at omfatte udbetalinger fra pensionsopsparings- og pensionsforsikringsordninger, der finder sted i efterlønsperioden eller inden for det sidste år inden overgangen til efterløn. Der skabes herved mulighed for inden for de samme økonomiske rammer at lette nogle medlemsgrupper for fradrag.

Forslagene er knyttet til finanslovsforslaget for 1992.

Samtidig med dette forslag fremsættes forslag til ændringer i reglerne for dagpenge.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og bemærkningerne hertil, skal jeg på regeringens vegne anbefale lovforslaget til Tingets velvillige behandling.

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Hermed tillader jeg mig at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. (Ændrede regler for nyuddannede, fastere tilknytning til arbejdsmarkedet, dagpengesats ved længerevarende ledighed, feriedagpenge m.v.).

(Lovforslag nr. L 30).

Regeringen ønsker med lovforslaget at sikre, at medlemmer af en arbejdsløshedskasse har en fastere og mere reel tilknytning til arbejdsmarkedet, før der opnås ret til dagpenge og hermed til de andre ydelser knyttet til arbejdsløshedsforsikring.

Regeringens hensigt med lovforslaget er samtidig at understøtte indsatsen for at mindske arbejdsmarkedets strukturproblemer gennem øget tilskyndelse til mobilitet.

Lovforslaget indeholder følgende hovedelementer:

1. Afskaffelse af de særlige optagelsesregler for bogligt uddannede og nedsættelse af dagpengesatsen m.v. for erhvervsuddannede og værnepligtige.

2. Ændring af arbejdskravet fra 26 uger til 52 uger første gang der skal opnås dagpengeret efter indmeldelse.
3. Nedsatte dagpenge efter sammenlagt 40 ugers ledighed inden for 65 uger.
4. Bortfald af supplerende dagpenge til deltidforsikrede samt ophævelse af de særlige regler for supplerende dagpenge for fagområder med mange kortvarige arbejdsforhold (15-timers-reglen).
5. Fast sats for feriedagpenge og beregning af feriedagpenge på grundlag af udbetalinger fra arbejdsløsheds-kassen.

Ved forslaget ophæves den særlig lempelige adgang til dagpengeret for bogligt nyuddannede. Det foreslås, at nyuddannede alene vil kunne opnå dagpengeret efter dimitteringsreglerne, såfremt der under uddannelsesforløbet har været en væsentlig tilknytning til arbejdsmarkedet.

Da nyuddannede med den gældende 80 pct.-sats typisk vil få en indtægtsfremgang ved overgang fra f.eks. lærlinge-/elevløn til dagpenge, foreslår regeringen, at satsen ændres til $\frac{2}{3}$ af højeste dagpenge, svarende til en procent-sats på 66%.

Det foreslås endelig at ophæve den gunstige adgang for dimitterende til at få beregnet dagpenge med individuel sats på grundlag af en arbejdsindtægt, således at dette tidligst kan ske 1 år efter, at medlemmet har opnået ret til dagpenge.

En fastere og mere reel tilknytning til arbejdsmarkedet ligger også bag forslaget om, at medlemmet skal have haft arbejde i sammenlagt 52 uger (mod hidtil 26 uger) inden for 3 år, første gang der skal udbetales dagpenge. Når kravet om 52 ugers arbejde er opfyldt, gælder herefter det almindelige arbejdskrav på 26 uger inden for de sidste 3 år for ret til dagpenge.

Det foreslås, at der til ledige, der sammenlagt har haft 40 ugers ledighed inden for 65 uger (godt 9 måneders ledighed inden for 15 måneder), fastsættes et nyt maksimumsbeløb på 80 pct. af højeste dagpenge. For at blive på normal dagpengesats skal den ledige have sammenlagt mindst 6 måneders beskæftigelse inden for de sidste 15 måneder.

Med forslaget er det hensigten at tilskynde de ledige til at gøre en ekstra indsats for at bevare tilknytningen til arbejdsmarkedet, således